НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх.№ 51-554-04-288
Дата 28 / 07 2025

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 79, ал. 1 от ПОДНС внасям(е) предложения за изменения и допълнения на приетия на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за енергетиката № 51-554-01-116, внесен от Павела Василева Митова и Делян Александров Добрев на 12.06.2025 г., както следва:

1. В законопроекта да се създаде нов § 10:

„§ 10. В чл. 143, ал. 2 думите „съгласно методиката по наредбата по чл. 125, ал. 3“ се заменят с „по зависимостта за сградната инсталация“.

2. Параграф 10 да стане § 11.

3. Да се създаде § 12:
„§ 12. В § 1 от допълнителните разпоредби се създава т. 81:
81. „Зависимостта за сградната инсталация“ е метод за определяне на количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители, когато потребителите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост, не са избрали метод, и се изчислява от лицето по чл. 139б, ал. 1 по следната формула:

$$Qu = \frac{\beta си * Qим * Dнп * 24}{(tср.сгр. - tизч.)}$$

където,
Q_u, kWh, е количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация,

$\beta_{си}$ е коефициентът, отчитащ вида на изпълнението на вътрешната отоплителна инсталация в сградата, като:

$\beta_{си}$ = 0,15 - при отоплителни инсталации с открито изпълнение по проект,

$\beta_{си}$ = 0,10 - при отоплителни инсталации със скрито изпълнение по проект,

$Q_{им}$ е общата инсталирана мощност на всички физически присъединени отоплителни тела към вътрешната отоплителна инсталация на сградата през отчетния период, определена при проектни условия, kW,

$D_{нп}$ са денградусите за отчетния период, които се определят по формулата:

$$D_{НП} = z * (t_{ср.сгр.} - t_{ср.период}),$$

където:

z е продължителността на отчетния период, в дни;

$t_{ср.сгр.}$ - средната температура на сградата; за сгради - етажна собственост, се приема 19 °C;

$t_{ср.период}$ - средната външна температура за отчетния период, °C;

$t_{изч.}$ - външната изчислителна температура за населеното място, °C.“

4. Параграф 11 да стане § 13.

5. Да се създаде § 14:

„§ 14. Параграфи 10 и 12 влизат в сила от 25 февруари 2025 г.“

ВНОСИТЕЛ/И/:

Деян Добрев

Мария Белова

Красен Георгиев Кръстев

Мотиви

С Решение № 7276 от 3 юли 2023 г. по административно дело № 746 от 2021 г. на Върховния административен съд (ВАС) – 3 членен състав на Второ отделение, отмени т. 6.1.1 от методиката, приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № Е-РД-04-1 от 12.03.2020 г. на министъра на енергетиката.

С Решение № 1037 от 10 февруари 2025 г., по административно дело № 85 от 2024 г., (обн. ДВ, бр. 16 от 2025 г., в сила от 25.02.2025 г.) Върховният административен съд на Република България – петчленен състав – II колегия, остави в сила Решение № 7276 от 3.07.2023 г. на Върховния административен съд, тричленен състав на II отделение, по адм. дело № 746/2021 г.

По същество с Решението на ВАС от 10.02.2025 г. се отмени формулата в Наредбата за топлоснабдяването, с която се изчисляваше количеството топлинна енергия, отдадено от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, в които разпределението се извършва с индивидуални разпределители. Това количество топлинна енергия съгласно Закона за енергетиката е един от основните компоненти в сметката за топлинна енергия, получавана от всеки краен клиент. Причините за отмяната на формулата от ВАС не са свързани с това, че тя е неправилна или несправедлива, а с това, че при приемането на Наредбата за топлоснабдяването през 2020г. (част от която е и формулата) са допуснати процесуални нарушения при приемането на самия нормативен акт. (не са спазени изискванията на чл. 28 от Закона за нормативните актове). Формулата, по която се изчислява енергията за сградна инсталация се използва още от 2007 г. при действието на старата Наредба №16-334 за топлоснабдяването (отм) и е доказала своята ефикасност.

Последствията от приетото Решение на ВАС от 10.02.2025 г., е невъзможност лицата по чл.139б от ЗЕ да определят топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за сгради-етажна собственост, в които разпределението на топлинната енергия се извършва чрез индивидуални разпределители.

В изпълнение на чл. 195, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс, за да запълни правния вакуум и да създаде възможност да бъде приключен успешно отоплителния сезон 2024/2025г. (както се изготвят годишни изравнителни сметки от лицата по чл.139б ЗЕ (фирмите за дялово разпределение на топлинната енергия) за потребената топлинна енергия), през м. май 2025г. министърът на енергетиката издаде Наредба за изменение и допълнение на Наредба № Е-РД-04-1 за топлоснабдяването, с която отново въведе формулата, по която се изчислява топлинната енергия отдадена от сградната инсталация.

На 11.07.2025г. във връзка със заведена нова жалба от граждани, ВАС - Трето отделение, постанови Определение от 11.07.2025г., с което

„спира изпълнението на § 2 от Наредбата за допълнение на Наредба № Е – РД – 04 – 1 от 2020г. за топлоснабдяването на министъра на енергетиката, с който в приложението към чл.61, ал.1 от същата наредба е създадена т. 6.1.1 от Методиката за дялово разпределение на топлинната енергия в сгради – етажна собственост, към Наредба № Е – РД – 04 – 1 от 12.03.2020 г. на министъра на енергетиката, с която е установен метод за определяне на количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители, когато потребителите на топлинна енергия в сграда – етажна собственост, не изберат метод на разпределение, именован „Зависимостта за сградната инсталация““. В Определението е посочено, че Съдът намира, че поставения на решаване спор засяга правната сигурност на обществените отношения свързани с топлоснабдяването на значителна част от населението.

Съгласно Закона за енергетиката (чл. 142, ал.2) топлинната енергия за отопление на сграда - етажна собственост, се разделя на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация, топлинна енергия за отопление на общите части и топлинна енергия за отопление на имотите. Съгласно чл. 143 от ЗЕ потребителите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, избират метод за определяне на количеството топлинна енергия, отдадена от сградна инсталация, при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители съгласно наредбата по чл. 125, ал. 3. Когато потребителите на топлинна енергия в сграда - етажна собственост, не изберат метод за определяне на количеството топлинна енергия, количеството топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация при въведена система за дялово разпределение чрез индивидуални разпределители, се определя от лицето по чл. 139б, ал. 1 съгласно методиката по наредбата по чл. 125, ал. 3.

В чл. 63, ал. 7 от Наредба № Е-РД-04-1 е разписано, че при липса на решение на общото събрание на етажната собственост за избор на един от вариантите по ал. 2, т. 2, буква „е" топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация (какъвто е преобладаващият случай), се определя от лицето по чл. 139б, ал. 1 ЗЕ съгласно т. 6.1.1 от приложението (отм. с Решение № 7276 на ВАС на РБ и Решение № 1037 на ВАС на РБ - ДВ, бр. 16 от 2025 г. в сила от 25.02.2025 г.)).

Поради горепосочените причини в проекта на ЗИД на ЗЕ се предлага допълнение в разпоредбата на 143, ал. 2 от ЗЕ, като думите „съгласно методиката по наредбата по чл. 125, ал. 3“ се заменят с „по зависимостта за сградната инсталация“, а за същата е дадено определение в новосъздадена т.80 на § 1 от допълнителните разпоредби на ЗЕ.

Прилагането на проекта на ЗИД на ЗЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

След приемането на настоящия ЗИД на ЗЕ лицата по чл.139б от ЗЕ ще могат да определят топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за сгради-етажна собственост, в които разпределението на топлинната енергия се извършва чрез индивидуални разпределители и да изготвят индивидуални изравнителни сметки за клиентите.

Предложеният ЗИД на ЗЕ е в съответствие с правото на Европейския съюз. С Директива (ЕС) 2023/1791 на Европейския парламент и на съвета от 13 септември 2023 г. за енергийната ефективност и за изменение на Регламент (ЕС) 2023/955, публикувана в Официалния вестник на ЕС, брой L 231/1 (Директива (ЕС) 2023/1791) с директивата се установява обща рамка от мерки за насърчаване на енергийната ефективност в Съюза с цел да се гарантира постигането на целите на Съюза в областта на енергийната ефективност и да се даде възможност за допълнителни подобрения на енергийната ефективност. В член 15, параграф 3 от Директива (ЕС) 2023/1791 е посочено, че в многофамилните и многофункционалните сгради с централен източник на топлинна енергия или централен източник на енергия за охлаждане, или снабдявани от централна отоплителна или централна охладителна система, се монтират индивидуални измервателни уреди за измерване на консумацията на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди във всяка обособена част от сградата, когато това е технически осъществимо и икономически ефективно от гледна точка на пропорционалността спрямо потенциалните икономии на енергия.

В случаите, при които многофамилни или многофункционални сгради се снабдяват от централна отоплителна или централна охладителна система, или когато в такива сгради преобладават собствени, общи за сградата отоплителни или охладителни системи, с цел осигуряване на прозрачност и точност на отчитането на индивидуалното потребление държавите членки гарантират, че разполагат с прозрачни, обществено достъпни национални правила за разпределение на разходите за потреблението на топлинна енергия, енергия за охлаждане или топла вода за битови нужди в такива сгради. Когато е целесъобразно, тези правила включват насоки за начина на разпределяне на разходите за енергия, която се използва за:

а) топла вода за битови нужди;

б) топлинна енергия, отдавана от сградната инсталация и с цел отопление на общите помещения, когато стълбищата и коридорите са оборудвани с радиатори;

в) отопляване или охлаждане на апартаментите.

Съдът на Европейския съюз от 5 декември 2019 г. по съединени дела C-708/17 и C-725/17 с предмет две преюдициални запитвания, отправени на основание член 267 ДФЕС от Районен съд Асеновград (България) (C-708/17) и Софийски районен съд (България) (C-725/17) с актове съответно от 6 декември 2017 г. и 5 декември 2017 г., в рамките на производства по дела „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД срещу

Н.С.Д.(С-708/17) и „Топлофикация София“ ЕАД срещу М.С.Д. (С-725/17) постановява следното:

1) Член 27 от Директива 2011/83/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 година относно правата на потребителите, за изменение на Директива 93/13/ЕИО на Съвета и Директива 1999/44/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 85/577/ЕИО на Съвета и Директива 97/7/ЕО на Европейския парламент и на Съвета във връзка с член 5, параграфи 1 и 5 от Директива 2005/29/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2005 година относно нелоялни търговски практики от страна на търговци към потребители на вътрешния пазар и изменение на Директива 84/450/ЕИО на Съвета, Директиви 97/7/ЕО, 98/27/ЕО и 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, и Регламент (ЕО) № 2006/2004 на Европейския парламент и на Съвета („Директива за нелоялни търговски практики“), трябва да се тълкува в смисъл, че допуска национална правна уредба, която предвижда, че собствениците на апартамент в сграда — етажна собственост, присъединена към система за централно отопление, са длъжни да участват в разходите за топлинна енергия за общите части на сградата и за сградната инсталация, въпреки че индивидуално не са поръчвали доставката на отопление и не го използват в своя апартамент.

2) Член 13, параграф 2 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета и член 10, параграф 1 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО, трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат национална правна уредба, която предвижда, че в сградите в режим на етажна собственост сметките за топлинна енергия за сградната инсталация се изготвят за всеки собственик на апартамент в сградата пропорционално на отопляемия обем на неговия апартамент.

Предложеният проект на ЗИД на ЗЕ е в съответствие и не нарушава основни принципи от правото на Европейския съюз, касаещи фактурирането на разходи за топлинна енергия и на определянето на количеството на топлинната енергия, която е отдадена от сградната инсталация в сгради – етажна собственост.

ВНОСИТЕЛ/И :

Мария Белова

Красен Георгиев

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЕНЕРГЕТИКАТА

Елементи на оценката	Аргументация
Основание на законодателната инициатива	С Решение № 7276 от 3 юли 2023 г. по административно дело № 746 от 2021 г. на Върховния административен съд (ВАС) – 3 членен състав на Второ отделение, отмени т. 6.1.1 от методиката, приложение към чл. 61, ал. 1 от Наредба № Е-РД-04-1 от 12.03.2020 г. на министъра на енергетиката. С Решение № 1037 от 10 февруари 2025 г., по административно дело № 85 от 2024 г., (обн. ДВ, бр. 16 от 2025 г., в сила от 25.02.2025 г.) Върховният административен съд на Република България – петчленен състав – II колегия, остави в сила Решение № 7276 от 3.07.2023 г. на Върховния административен съд, тричленен състав на II отделение, по адм. дело № 746/2021 г. По същество с Решението на ВАС от 10.02.2025 г. се отменя формулата в Наредбата за топлоснабдяването за определяне на количеството топлинна енергия, отдадено от сградната инсталация в сгради – етажна собственост, в които разпределението се извършва с индивидуални разпределители, която е един от основните компоненти в сметката за топлинна енергия, получавана от всеки краен клиент. Последствията от приетото Решение на ВАС от 10.02.2025 г., е невъзможност лицата по чл.139б от ЗЕ да определят топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за сгради-етажна собственост, в които разпределението на топлинната енергия се извършва чрез индивидуални разпределители.
Заинтересовани групи	Основните потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие са основно битовите потребители на топлинна енергия, живеещи в сгради – етажна собственост, лицата по чл. 139б от Закона за енергетиката, които са регистрирани да извършват услугата дялово разпределение на топлинната енергия и топлопреносните предприятия.

Анализ на разходи и ползи	Прилагането на ЗИД на ЗЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет. След приемането на настоящия ЗИД на ЗЕ лицата по чл.139б от ЗЕ ще могат да определят топлинната енергия, отдадена от сградната инсталация за сгради-етажна собственост, в които разпределението на топлинната енергия се извършва чрез индивидуални разпределители.
Административна тежест и структурни промени	Предложеният закон не предвижда създаване на нови административни структури, поради което същият няма да доведе до допълнителна административна тежест или структурни промени.
Въздействие върху нормативната база	Не се предвиждат промени в други нормативни актове.
Равно третиране от държавата за балансирано демографско развитие	Не се предвиждат негативни въздействия на предложението върху балансираното демографско развитие, включително върху динамиката на миграционните потоци.

ВНОСИТЕЛ/И:

Делян Добрев

Мария Белова

Кръстю Георгиев Кръстев